

Příběhy z běžné lékárenské praxe lékárníků a pacientů veřejných lékáren v České republice

III. doplněné vydání

**situace jsou popisem reálných stavů řešených především
v menších lékárnách na venkově nebo menších městech**

**vydáno ku příležitosti
Kulatého diskuzního stolu v Senátu PČR
dne 25 února 2025
Vaši lékárnici CZ z.s.**

(bez jazykové korekce)

Příběh č.1: Anabáze s objednávkou léčiv z DTP distribučního kanálu

(příběh z praxe lékárny veřejné lékárny, stalo se v 08/2024)

K 1. lednu 2024 nabyla účinnosti novela zákona o léčivech, která přináší držitelům rozhodnutí o registraci, distributorům i lékárnám celou řadu nových povinností a rozšiřuje stávající pravomoci správních orgánů. Změny mají především za cíl zajištění dostupnosti léčivých přípravků pro potřeby pacientů v ČR a zvýšení odolnosti trhu proti výpadkům dodávek léčivých přípravků. Zákon je však soustavně porušován.

Realita z lékárny:

V srpnu jsem v malé veřejné lékárně v městečku do 3 tisíc obyvatel ve Středočeském kraji, přijmula od invalidní pacientky na vozíku běžný elektronický recept na lék ze skupiny imunoglobulinů, který si dle jejích slov „běžně vyzvedává v IKEM“. Pacientka ale v danou dobu neměla zajištěný odvoz do IKEM a proto si chtěla eRecept a léčivo vyzvednout v naší veřejné lékárně, kam pravidelně chodí a je jí nejbližší. Vzhledem k tomu, že je tento lék běžně hrazen ze zdravotního pojištění, nečekala jsem, že bude problém s objednávkou.

Náš hlavní distributor Pharmos však lék neměl v objednávkovém systému ani zalistován a tak jsem zavolala operátorku a ta mě sdělila, že jim vůbec nechodí, že to bude pravděpodobně lék v režimu DTP, který dodává výhradně distributor Phoenix. Léčivo jsem ale v běžném internetovém objednávání dodavatele Phoenix neviděla - a to ani na stavu Oks, prostě tam nebyl – stejně jako u Pharmosu prostě tvářilo se mi to jako, že dané léčivo nebylo ani na distribuci zalistováno! Zavolala jsem tedy přímo distributorovi Phoenix na telefonické objednávky přes operátora a chtěla lék objednat telefonicky. Bylo mi sděleno, že naše lékárna není na seznamu povolených lékáren k výdeji takového léku. Po otázce, co mám tedy dělat, abych se na seznam povolených lékáren dostala, mi bylo sděleno, že se jedná o vyhrazené DTP a že si mám vše s farmaceutickou firmou vyřídit sama. Celkem neochotně mi operátorka sdělila název firmy a telefon. Bohužel to byl kontakt pouze na recepci firmy výrobce, takže trvalo další den, než jsem se „protelefonovala“ až k zodpovědné osobě, která měla požadovaný lék na starosti. Pověřená osoba z firmy se divila, proč tento lék chci, když jsem jen „obyčejná venkovská lékárna“ (nikoliv nemocniční). Trvala jsem na svém právu, že potřebuji léky pro svého pacienta, navíc jde o zákonnou povinnost dodat lék hrazený z veřejného zdravotního pojištění. Toto rázné uplatnění mého práva spolu s hrozbou stížnosti na SUKL zabralo. Jako identifikace naší lékárny pak stačilo nadiktovat jen naše zákaznické číslo u firmy Phoenix, s tím, že nás nejprve musí zařadit jako povoleného odběratele, pak musím přijmout Velkoobchodní podmínky a následně si teprve budu moci lék objednat pro svého pacienta. Zároveň jsem však byla upozorněna, že mi nikdy nic nevezmou zpět a to ani pokud by pacient např. zemřel, nebo dostal jinou léčbu – prostě mi to zůstane skladem a pochybují, že si to někdo jiný bude u mě chtít vyzvednout. I přes tato upozornění, která jsou v přímém v rozporu se zákonem, jsem na dodávce léčiva trvala. Trvalo ještě další 3 dny, než proběhlo uvedené schvalování a mohla jsem si lék objednat. Léčivo přivezla firma Phoenix svým běžným způsobem, jako ostatní námi objednané léky, pouze ve zvláštní bedně a s dodacím listem a fakturou jiné firmy. Příjem bedny jsme potvrzovali do běžných dokladů s hlavičkou označených logem a firmou Phoenix, přičemž faktickým dodavatelem byla výrobní firma s jiným IČ než Phoenix LV.

Další překvapení bylo při výdeji, kdy se pacientka začala velice divit, že je na jednu krabičku léku doplatek cca 170 Kč, že běžně v lékárně IKEM nedoplácí. Abych pacientku „netrestala“ za to, že jsme jen běžná malá venkovská lékárna, dala jsem jí slevu v celkové výši 21% z našeho zisku, aby u nás také nedoplácela. Ekonomický bilance pro naši lékárnu však byla drtivá = za tuto celou „týdenní anabázi“ jsem jako lékárník vysokoškolák s doktorátem vydělala cca zhruba 300,- Kč bez DPH hrubého zisku pro naši lékárnu. Když to přepočítám na čas strávený s získáním léku, pak se hodinově nedostanu ani na 50,- Kč/hodinu hrubého a to tam ještě není odvod za sociální a zdravotní pojištění.

Klíčovou otázkou pro mne je tedy: Je toto opravdu státem garantovaná, rovná dostupnost regulovaných hrazených léčiv pro nemocné pacienty? Jak je možné, že dotovaný IKEM, snižuje doplatky na léčiva? – ušlý zisk, které IKEM mohla generovat lékárna, pak platíme z daní, které slouží pro dotace neprofitujících zdravotnických zařízení. IKEM je příjemce dotací ze státního rozpočtu!

Dalšími otázkami tedy pro mne zůstává, pokud má Česká republika šetřit, musí pojišťovny samy důsledně uplatňovat množstevní slevy hrazených léků na předpis. Systém musí být dobře kontrolovaný, včetně dodávek léků podle stávajícího zákona a předložené novely. Potenciální množstevní slevy, které jsou zpětně generované na léčiva a zdravotnické prostředky jsou podle kvalifikovaných odhadů v řádu až 15 miliard korun, které mohou pomoci podfinancovanému zdravotnictví, kde je potřeba. Zároveň by se narovnal konkurenční prostředí lékáren. Dalším faktem je, že provozovatel lékárny/lékáren, pak bez ostychu staví svůj business na reklamě výdeje léků, že je vše zadarmo (či bez doplatku), způsobuje se tím další obrovské ztráty pro systém zdravotního pojištění, kdy pacienti mají doma často nakumulované velké množství léků na předpis, které nespotřebují a ve finále jim proexpirují. Každý rok se vrací do lékáren prošlé léky za několik miliard, které končí ve spalovnách. Jde o další segment, kde lze ušetřit desítky miliard ročně a pomoci tak napjatému rozpočtu, a to nejen u zdravotních pojišťoven. Správa veřejných financí musí důsledně zamezit šedé ekonomice ve společnosti, tzn. že vyvádění veřejných prostředků je potřeba důsledně řešit. To ostatně mají ve svých programech pravicové i levicové strany.

kontakt pro upřesnění nebo dotazu k tomuto příběhu z praxe:

PharmDr. Lucie Nedopilová
Lékárna U bílého lva, Osadní 486, Kamenice, okr. Praha východ
tel. 777 268 323 email: nedopilova@ubileholva.cz

Příběh č.2: Příběh lékárny ze Staré Boleslavy

S dostupností léků je to stále složité. Pořád chybí běžné léky a když už nám distribuce vykryjí rezervace, tak dojde ke změně úhrady. Veškeré náklady jdou na lékárnou, protože nechceme přijít o zákazníky.

Další kapitolou jsou DTP léky. Nejenom, že tyto léky má pouze jedna distribuce, ale firmy si hlídají skladovou zásobu lékáren. Tento problém je hlavně s Boehringer Ingelheim, DTP u Phoenix LV.

Pravidelně se nám stává, že potřebujeme vydat léky na opakovací recept a zásoba nám nevystačí pro naše pacienty. Na dotaz, zda můžu mít větší zásobu, mi operátorka odpoví, že nám pošlou množství jenom podle receptu. Samozřejmě limit nenavýší ihned, trvá to většinou až 24 hodin. Běžně se tak stane, že lék nestihneme objednat a přijde až druhý den. Objednávat u Phoenixu můžeme pouze do 11hod, aby nám léky přišly na odpoledne a sobotní závoz zrušili úplně. Když přijede pacient odpoledne z nemocnice a nedostane léky na víkend, což se děje pravidelně, léky začne užívat až od dalšího týdne. Spousta lidí dojíždí z okolí 10 - 20km a je pro ně velmi složitá doprava.

My tím přicházíme o zákazníky a výhodu oproti řetězcovým lékárnám v obchodních centrech, které mají přednostní závozy.

Věra Halfarová
Lékárna U sv. Ludmily
Boleslavská 31/4
250 01 Stará Boleslav
tel: 728 043 080
email: vera.vondrackova@seznam.cz

Příběh č.3: Příběh z lékárny v Odolené Vodě

Paní si již poněkolkáté u nás v lékárně vyzvedává Atomoxetin 25mg za cca 2100,-Kč. Nikdy nic neplatila, lék jsme pro ni objednali na sklad. Po dvou měsících si opět přišla pro lék pro svého 9-ti letého syna. Nyní je na všech distribucích nedostupný! Jedno balení nám zůstalo ve skladu, ale díky snížené úhradě na něj vznikl doplatek cca 1700,- Kč.

Paní byla zoufalá, nutně potřebovala lék pro svého 9-ti letého syna.

Co teď? Máme ji nechat zaplatit 1700,- za stejný lék, který byl před dvěma měsíci bez doplatku? Máme ji nechat obíhat jiné lékárny bez jistoty, že to tam budou mít, když objednat na žádné ze 3 distribucí nelze?

Nebo zadotovat pacienta z rozpočtu lékárny, což je náklad zhruba -1300 Kč na balení (rozdíl mezi nákupní cenou pro lékárnou a aktuální úhradou pojišťovny)? Paní se nám zželelo a tak jsme to za ni zaplatili... nebyla první a asi ani poslední.

Tyto prudké změny úhrad směrem dolů, popř. úplné zrušení úhrady jsou velkým problémem. Tyto ztráty lékárně nikdo nevykompenzuje a bohužel jich je čím dál více. V naší lékárně takto přicházíme ročně o 20 – 30 tisíc Kč hrubého profitu (rozpočtu lékárny), které platíme za výrobce aniž bychom jakkoliv byli schopni tyto prostředky eliminovat.

Mgr. Tomáš Hrdý, DiS.
Email: tomas.hrdy@centrum.cz
Lékárna Odolena Voda

Příběh č.4: Příběh o rovném přístupu k léčivům.

V současné době se staly velmi moderními léčivé přípravky na hubnutí primárně používané k léčbě diabetu. Tyto léky nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění a představují pro pacienta nemalou investici. Následující situace se stala v naší lékárně loňského roku. Jsme nezávislá poliklinická lékárna v menším městě. Pacientka přišla s lékařským předpisem na tento přípravek do naší lékárny a bylo jí řečeno, že je přípravek momentálně nedostupný, na distribučních skladech nebyl vidět. S pacientkou jsme se domluvili, že lék dáme do rezervace a až bude naskladněn, dáme jí vědět. Zavolali jsme na distribuci a po obdržení informace, že lék je opravdu nedostupný a není k dispozici ani přibližné datum naskladnění, jsme požádali o vytvoření záznamu pro objednání. K našemu překvapení byla tato rezervace vykryta ještě ten samý den odpoledne a tak jsme s radostí mohli druhý den zavolat pacientce, že je žádaný lék připraven k vyzvednutí.

Pacientka si další den přišla lék vyzvednout. Při dispenzaci nám řekla, že lék již užívá a je s jeho užíváním seznámena. Velmi ji ale překvapila cena přípravku, která prý byla zhruba o 1500 Kč vyšší, než za jakou si přípravek vyzvedává v jiné, ovšem řetězcové, lékárně. Pacientce jsme oznámili, že za tuto cenu lék ani nenakoupíme, natož abychom jí ho takto mohli prodat. Velmi se nad tím podivila, ale lék si vzala a my jsme byli rádi, že jsme, alespoň nahlas, nebyli označeni za zloděje. Informaci o ceně léčivého přípravku jsem si následně ověřil u kolegů ve zmíněném řetězci.

S podobnou situací se setkáváme denně i u jiných inzulinových léčivých přípravků, a to i u těch hrazených ze zdravotního pojištění. Když už se nám je podaří sehnat, jejich úhrada zdravotní pojišťovny je mnohdy nižší než naše nákupní cena, tudíž i když je pacientovi lék dán za nákupní cenu, je požadován doplatek. Přesto pacienti přicházejí s informací, že v jiných lékárnách nedoplácejí nic. A zde vyvstává otázka, jak je možné, že některé lékárny jsou těmito léčivy zásobeny dostatečně a za evidentně výhodnějších podmínek a některé lékárny nejenže nemohou léčivo kolikrát sehnat, ale když už ho seženou, seženou ho za podmínek o poznání horších? Není na vině majetková provázanost distributorů s některými lékárenskými řetězci a z toho vyplývající diskriminace soukromých lékáren? Uvedený příklad dle mého ilustruje situace, se kterými se nezávislé lékárny každodenně vypořádávají a nutnost reformace odměňování poskytovatelů lékárenské péče bez vazby na cenu léčivých přípravků.

Mgr. Pavel Hess
Lékárna Poliklinika Úvaly
tel: 720104504
email: p.hess@seznam.cz

Příběh č.5: Příběh o snaze objednat od velkodistributora Viapharm

Registrované léčivo přípravek Ifirmasta 300mg. tbl je v pátek 20.9. 2024 omezeně dostupný. V lékárenském software Lekis vidíme, že distribuční firma ViaPharma s.r.o. měla dne 19.9. na skladě celkem 346 balení s povinností dodat do lékáren.

Bohužel tento distributor léky do nezávislých lékáren nedodává.

Dodává léčiva jen do své sítě lékáren pod obchodní značkou DrMax.

Na jejich webových stránkách www.viapharma.cz jsem si přečetl co musím splnit, abych lék dostal. Musí proběhnout platba předem, poplatek za distribuci, protože dovést do Vrbna pod Pradědem to stojí peníze a také je třeba zaplatit zálohu za přepravku, také předem. To nemluvím ani o administrativě, kterou logicky požadují – rozhodnutí o registraci poskytovatele lékárenské péče atd. Fakticky to znamená, že léčivo Ifirmasta 300mg tbl ti nedodají, a už vůbec ne do 2 pracovních dnů.

My jako soukromá privátní neřetězcová lékárna bez vztahu k síti Dr.Max jsme prostě léčivo pro pacienty nedostali

Zákon o léčivech je v této podobě prostě nefunkční. SUKL nekontroluje a nekkoná!

Mgr. Marek Hampel
Lékárna Vrbno pod Pradědem
Tel: 603458883
hampel@lekarnauhradeb.cz

Příběh č.6: Příběh Lékárny z Prahy 1 – emergency systém

Do lékárny na Praze 1 přišel pacient s běžným receptem, kde měl předepsaný léčivý přípravek v počtu 6 kusů. Jedná se o léčivo, které je dostupné pouze u distributora Alliance- Healthcare. Pacient si minulý předpis na 6 balení vyzvedávat v IKEMu, kde jich mají zřejmě v každý okamžik dostatek, ale tentokrát tam zajet nemohl, tak chtěl léčivo u nás.

Když kolega telefonicky objednával u velkodistributora Alliance – healthcare a operátorka mu sdělila, že má "nárok" pouze na 1 balení za měsíc. Jestliže jich chce více, např. 6, tak že mu je pošle, ale jen v Emergency režimu. Kolega se ohradil, že to nepotřebuje do druhého dne, stačí mu to dodat během týdne. Operátorka tak mu sdělila, že pokud chce více než jedno balení, tak to "jinak to nejde". Jenže, jaksi mu zapomněla sdělit, že v režimu Emergency, se lékárna vzdává celé marže ve prospěch distributora, takže pracuje zadarmo??!! Toto je již nehorázná drzost! Jak je možné, že něco takového vůbec může existovat!

Takže lékárna nemá šanci na léku nic vydělat a lékárník tak pracuje zadarmo. Nákupní cena s DPH je kolem 5412,-Kč, prodejní cena je 6.218Kč, takže výsledná marže kolem 11 % , tj. 630 Kč, které dostane distributor léčiv.

Dále uvádím veřejně dostupné Informace k Emergency objednávce u Alliance – Healthcare:

Vážení zákazníci,

s ohledem na novou právní úpravu Zákona o léčivech platnou od 1. 12. 2017 Vás informujeme o tom, že Vaše objednávky produktů s omezenou dostupností budou řešeny v režimu „Emergency objednávka“.

Objednávku v tomto režimu vyřídíme pouze v případě, pokud bude doložena anonymizovaným receptem, na kterém nebude uvedeno jméno a příjmení pacienta, jeho rodné číslo a případně diagnóza. Tento anonymizovaný recept musí obsahovat pouze název zdravotnického zařízení, datum jeho vystavení, číslo receptu a jméno lékaře, který recept předepsal. Vzor anonymizovaného receptu je v příloze. Číslo receptů budeme evidovat v našem systému, abychom eliminovali případnou duplicitu.

Pro akceptaci objednávky ze strany Alliance Healthcare s.r.o. je nutné zaslat vyplněný formulář s názvem „Emergency objednávka“ s přiloženým anonymizovaným receptem na e-mailovou adresu emergency@alliance-healthcare.cz. Vaši poptávku zpracujeme a zašleme Vám emailem odpověď. Pokud ji opět emailem závazně potvrdíte a produkt bude disponibilní, dodáme vám jej do 2 pracovních dnů od obdržení vaší závazné emailové objednávky.

Současně Vás upozorňujeme, že v režimu „Emergency objednávek“ neplatí případně předchozí sjednané smluvní podmínky. Zboží dodáme na fakturu, jejíž splatnost bude 14 dní. Pokud má zákazník nastavené platby v hotovosti nebo překročený kreditní limit, bude zboží po předchozím telefonickém potvrzení dodáno za hotovost.

Upozorňujeme, že pro režim „Emergency objednávek“ AH uplatňuje maximální přírážku dle platné legislativy.

Jako univerzitně vzdělaný lékárník s maximální odpovědností při výdeji pracuji zcela zdarma a musím se snižovat k potulným praktikám objednávek smyšleného systému emergency!

PharmDr. Zbyněk Sklenář, MBA, Ph.D.
e-mail: zbynek.sklenar@gmail.com

Příběh č.7: Osud lékárny Velká Bystřice

Lékárna ve Velké Bystřici okr. Olomouc, cca 3.700 obyvatel je již 2 roky zavřená.

Bohužel jsem odešla jsem do důchodu a nikdo neměl zájem pokračovat v provozování lékárny dál. Uzavření lékárny mělo i ekonomické důvody, neboť v posledních 20 letech se pouze zvyšovaly náklady na provoz lékárny, ale příjem nebyl nijak valorizován a zohledňován.

Již dříve, od roku 2018 jsem oslovovala postupně všechny velké řetězce, jednoho po druhém řetězce: Dr.MAX, BENU, AGEL, Pilulku, jestli by si lékárnu ve Velké Bystřici vzali a provozovali ji nadále. Nikdo z nich neměl zájem.

Čas od času jsem konfrontována otázkou ze strany místních obyvatel nebo naším zastupitelstvem:

Co bude dál s lékárnou v našem městě?

Proto se ptám, co bude dál s lékárnami na malých městech? Kdo bude dál poskytovat základní zdravotní péči?

Ráda bych jim vyšla vstříc, niméně můj věk, entuziazmus a síly mi již chybí, zejména abych také lékárnu ekonomicky provozovala dále jako „charitativní činnost prakticky bez nároku na ohodnocení“

PharmDr. Helena Třísková
Lékárna Velká Bystřice
8.května 782
783 53 Velká Bystřice
Tel: 777 136 441
e-mail: lekarnavb@centrum.cz

Příběh č.8: Příběh z lékárny Veselí nad Lužnicí

V pátek 6.5.2023 v malém 5,5 tis. Jihočeském městečku, přišla do naší lékárny klientka, respektive její příbuzní, že jejich maminka, kterou v pátek propustili z nemocnice, potřebuje lék, který se podává při cytotoxické chemoterapii při onkologickém onemocnění. Příbuzní této naší pacientky přišli s tím, že řidič sanitky, který ji vezl z nemocnice v pátek v odpoledních hodinách hrozně chvátil domů a už nezajel s paní do nemocniční lékárny.

Po telefonickém objednání jsem léčivo telefonicky objednala u firmy Phoenix LV. Léčivo nám po telefonické dohodě mimořádně dodali v sobotu. Léčivo jsme standardní cestou naskladnily a připravily pacientce k výdeji. Velice nás zaskočil velký doplatek. O to větší bylo ale naše rozčarování, když pacientka řekla, že v nemocniční lékárně nic nedoplácí.

A teď trochu matematiky: Nákupní cena s DPH je pro naši lékárnu 11096,31 Kč. Prodejní cena s DPH je 11.977 Kč. Běžná úhrada z veřejného zdravotního pojištění je 5428,34 Kč. Z toho jasně vyplývá, že řádný doplatek na léčivo je 6488,66 Kč.

Může nám prosím někdo kompetentní vysvětlit, z čeho ta nemocniční lékárna (pravděpodobně státem řízená organizace) sníží doplatek na 0,-Kč? Jak si může dovolit státní nemocnice snižovat doplatky, když hospodaří s ekonomickou ztrátou (roční uzávěrky v mínusu)? Proč jako daňový poplatníci musíme platit daně na dotace ztrátových nemocnic?

Toto je přesný případ diskriminace menších lékáren. Zároveň je to přesný příklad diskriminace i pacientů na malých obcích.

Nehledě na to, že je toto i jasný případ šedé ekonomiky za 6.000 Kč, které mizí v systému zdravotní péče.

Já, jako lékárník majitel a moje kolegyně pak vypadáme jako zloději a to doslova. Opravdu si někdo může myslet, že je toto spravedlivá zdravotní péče, když si každý z nás poctivě platí ZP, jak může ZP pro své pojištěnce zajišťovat takovouto rozdílnou zdravotní péči?

Všichni máme mít stejný nárok na lék kdykoliv a kdekoliv v ČR za stejných podmínek a ne zažívat ponížení jak na straně zaměstnanců lékáren, ale i na straně pacientů.

Mgr. Hana Mazalovská
Lékárna Veselí nad Lužnicí
e-mail: hana.maza@seznam.cz

Příběh č.9: Příběh z lékárny MAGNUS ve Vrbnu pod Pradědem

Ve Vrbně pod Pradědem jsme naštěstí nebyli zatopeni přímo velkou vodou, ale chybělo málo. Vystěhovali jsme lékárnu a modlili se, když přijde povodňová vlna. A víš co se stalo? PHOENIX nás doslova odstříhнул od objednávek se zdůvodněním, že jsme v záplavové oblasti a že jsou povodně a tudíž nás nebudou zásobovat. Jiný distributor PHARMOS normálně přijel hned v úterý 17.9. 2024. To samé se stalo kolegovi Stachelovi v Bohumíně, také ho odstříhli od objednávek se stejným argumentem a stejně rychle bez upozornění.

Monopolní distributor zneužívá dlouhodobě své postavení a nedovází zboží do nezávislých lékáren.

Do svých lékáren BENU vozí 2x denně a do fakultních lékáren i několikrát denně.

I v době této katastrofy se zachoval velmi špatně. Na svém webovém portále „mypin“ naspal distributor text pro všechny lékárny, jak s námi v době povodní soucítí, ale nám zcela zablokoval objednávkový systém. Není to trochu falešné???

Mgr. Marek Hampel
Předseda představenstva Grémia majitelů lékáren
Koordinátor segmentu a skupiny poskytovatelů lékárenské péče
Dohodovacího Řízení
Lékárna Magnus
Jesenická 647
Vrbno pod Pradědem
Mobil: +420 603 458 883
e-mail: hampel@krategus.cz

Příběh č.10: Příběh lékárny z Říčan

Pro pacienta jsme sháněli lék VALACYTE 450 mg po 60 tabletách. Jedná se o velmi důležitý léčivý přípravek = antivirotikum, které je podáváné pacientům léčícím se s AIDS nebo pacientům po transplantaci. Jedná se tedy o léčivo pro pacienta naprosto nezbytné.

V době zajišťování léku bylo možné objednat lék pouze u jediného dodavatele (Phoenix). Jedná se o léčivý přípravek plně hrazený pojišťovnou, pro pacienta tedy nevzniká žádný doplatek.

Nákupní cena léčivého přípravku byla u dodavatel Phoenix 16.664,40 Kč a úhrada pojišťovny činila 16.664,40,- zisk pro lékárnu byl tudíž naprosto nulový. Lék jsme pacientovi zajistili, jelikož pro něj je toto léčivo naprosto nezbytné.

Podobná situace nastala i při objednání zdravotnického prostředku AeroChamber Plus (jedná se o nástavec k inhalátoru). Pro pacientku jsme objednávali u dodavatele Phoenix (jiný dodavatel v té době neměl skladem) tuto zdravotnickou pomůcku. Od dodavatele nám dorazil tento zdravotnický prostředek za 493,90 Kč, prodejní cena pak byla u distributora nastavená na 550,00 Kč, ovšem maximální cena této pomůcky v aktuálním číselníku zdravotní pojišťovny činila 500,00 Kč. V tom případě tedy zisk lékárny byl 610,- Kč, což je procentuální zisk byl 1,24%, takový zisk neslouží ani na pokrytí provozních nákladů lékárny.

Není, ale přeci možné, aby jakákoli lékárna byla udržitelná a fungovala s nulovým ziskem.

PharmDr. Nizam Douba
Lékárna Dr. Douba,
Masarykovo nám. 58
251 01 Říčany
e-mail: dr.douba@email.cz
tel: 721164380

Příběh č.11: Indikační omezení a neproplácené léčiva v Říčanech II.

Ve večerních hodinách přišla do lékárny pacientka s lékařským předpisem na Eliquis 168 x 2,5 mg s tím, že jí daný lék došel a nemůže ho v žádné lékárně sehnat. Jedná se o lék na ředění krve a u těchto léků je důležité kontinuální užívání bez přerušení medikace. V té době měl Eliquis 2,5 mg po 168 tabletách výpadek, nebylo jej tedy možné zajistit od žádného z distributorů. Bylo ale možné objednat Eliquis 2,5 mg po 20 tabletách. Tudíž jsme pacientce, pro kterou bylo zcela zásadní zachování kontinuity léčby, na místo jednoho velkého balení vydali osm balení po 20 tabletách. Následně nám byl tento recept pojišťovnou 111 zamítnut a neproplatili nám celou hodnotu léku (částka tehdy činila 4137,- Kč). Důvodem bylo to, že předpis byl vystaven lékařem v IKEM, pro kterého platí tzv. Indikační omezení. To znamená, že lékař může předepsat pouze určitou velikost balení léčivého přípravku. My v lékárně ale nevidíme, jaké indikační omezení, který lék má a ani není naší zákonnou povinností toto kontrolovat a složitě tuto informaci dohledávat ke každému léku. Je přeci absolutně nelogické pacientovi neposkytnout léky, které nutně potřebuje a je možné je zajistit, jen prostě namísto jedné krabičky vydám osm malých.

Naprosto obdobná situace se opakovala u pacienta, který přišel s lékařským předpisem na Cholib. Jedná se o lék skládající se ze dvou účinných látek a na trhu není generikum se stejnou kombinací, tudíž tento lék nelze nahradit generikem, Pacient měl předepsaná tři balení po 30 tabletách. Ovšem Cholib po 30 tabletách byl v době výdeje ve výpadku, to znamená, že jej nebylo možné objednat u žádného z dodavatelů. Bylo ovšem možné objednat Cholib po 90 tabletách, což je naprosto odpovídající počet tablet, jako předepsal lékař, ale opět jsme vydávali namísto tří krabiček jednu velkou. I v toto případě nám bylo pojišťovnou (207) odmítnuto tento lék proplatit s odůvodněním, že předepisující lékař má Indikační omezení a může předepisovat pouze balení po 30 tabletách. Takže podle logiky pojišťovny bychom asi raději měli nechat pacienta bez léčby, ač bylo možné léky zajistit. A pojišťovny nás v podstatě k tomuto v takových případech tlačí, jelikož nám dané léky neproplácí a pro lékárnu není možné, aby léky vydávala aniž by jí byly zaplacený.

Toto jsou jen dva příklady, ale obdobné situace, kdy pojišťovna odmítne z podobných důvodů proplatit léky, nejsou výjimečné.

PharmDr. Nizam Douba
Lékárna Dr. Douba,
Masarykovo nám. 58
251 01 Říčany
e-mail: dr.douba@email.cz
tel: 721164380

Příběh č.12: Nerovné podmínky v dostupnosti u životně důležitých léčivých přípravků

Pacient si chtěl v naší lékárně vyzvednout inzulín. Při kontrole jeho dostupnosti u distributorů jsme zjistili, že doplatek na jedno balení činí 327,-Kč, přičemž měl předepsaná 3 balení. Zatím vždy vyzvedával léky v nemocniční lékárně v Praze a bez doplatku. Jak je to možné? I kdybychom mu na náš úkor snížili doplatek a pracovali tak zadarmo, na nulový bychom se nedostali, jelikož úhrada tohoto inzulínu je ještě o 113,- Kč nižší, než je nákupní cena naší lékárny od distributora. Pacient se vrátil pro lék do lékárny do Prahy. Nedovedu si představit, že bychom od něj doplatek ve výši 981,- Kč vybrali. Navíc byl v produktivním věku s ochranným limitem na doplatky 5.000,-Kč se sníženou možností, že mu bude alespoň část doplatku pojišťovnou vrácena. Jak je vůbec možné, že inzulíny, bez kterých se nedá přežít, pojišťovny nehradí v plné výši? Jak to, že není samozřejmostí, že takovéto léky jsou dostupné pro všechny stejně nemocné ve všech lékárnách za stejných podmínek?

Rodiče zdravotně hendikepovaného dítěte, kteří bydlí nedaleko naší lékárny, chtěli u nás objednat speciální výživu předepsanou na receptu lékařem – specialistou ve 22 km vzdálené nemocnici. To by pro ně bylo velkou pomocí v náročné péči o dítě. I v tomto případě jsme nemohli lék zajistit za stejných podmínek jako nemocniční lékárna, tedy bez doplatku, výše úhrady pojišťovnou byla nižší než za kolik nám přípravek dodá distributor. I kdybychom i v tomto případě pracovali zadarmo, měl by klient zaplatit 1.600,- Kč.

Jak mu mám vysvětlit, že ho nechci okrást, obohatit se na něm, že jen jsou v ČR takto nastavená „pravidla“?

Mgr. Iveta Žemličková
Lékárna Klecany, s.r.o.
U školy 17
250 67 Klecany
Tel: 724915534
e-mail: iveta.zemlickova@seznam.cz

Příběh č.13: Akutní lék pro malou holčičku s cystickou fibrózou

Přišel k nám tatínek, jehož dcera se léčí už mnoho let s cystickou fibrózou. Je to náš věrný zákazník a pravidelně zajišťujeme léky pro jeho dceru. Na receptu byl předepsán léčivý přípravek Colomycin inj. v počtu 20 balení. Jde o injekční antibiotikum s možností inhalačního podání. Lék běžně dostupný u všech našich distributorů. Cena cca 2800Kč/balení, doplatek 2100Kč/balení, ale krát 20.

Pacient by tedy standardně doplácel celkem cca 42 000Kč za uvedený recept. Ti lidé byli ochotni tuto částku zaplatit, protože pro jejich dceru to byla otázka života a smrti. Snažil jsem se hledat řešení, třeba že by pojišťovna obratem vrátila překročený ochranný limit na doplatky. Bohužel interval vracení přeplatků je až kvartální! Můžou se pokusit požádat o radu na Spolek cystické fibrózy, kterého jsou členem. Ale bohužel nebylo moc času. Bylo nutné co nejdříve zahájit léčbu. Podařilo se jim zjistit, že v jisté nemocniční lékárně mají uvedené antibiotikum za jinou cenu. Nakonec museli ujet celkem 140 km do Brna a tam byl celkový doplatek pouze 1 300 Kč. Firma Teva, která lék vyrábí zřejmě jisté lékárně dává jinou cenu?!?

Je pak otázka, jestli by zdravotní pojišťovna vrátila přeplatek v řádu desítek tisíc, když jiná lékárna jí fakturuje stejný lék za mnohonásobně nižší cenu. Péče o dítě s cystickou fibrózou je náročná nejen časově, ale i finančně. Tady jsme naštěstí situaci vyřešili. Ale vzhledem k naléhavosti situace také mohli doplatit horentní částku a není v lidských silách zoufalému pacientovi vysvětlit, proč v tom je takový bordel.

Rozdíl 40.000 Kč v doplatku na jediném receptu ve 2 lékárnách je fakt síla. Ano, a to si v tomto státě dovoluujeme tvrdit, že zdravotní péče je dostupná všude za stejných podmínek, ale systém pomáhá pacientům v léčbě?

Ale za jaké peníze a jaké osobní oběti a nasazení? Místo toho, že se otec nemůže věnovat těžce nemocné dceři a místo toho musí jezdit stovky kilometrů pro lék, který bychom mu mohli zajistit v místě bydliště, ale přežitý a nefunkční systém regulace a netransparentní systém zpětných bonusů skoro dostane rodinu ekonomicky na kolena doplatkem 42.000 Kč za jeden recept!!!

PharmDr. Milan Havlíček
Lékárna Dům zdraví Hodonín
Horní Valy 4133/13
695 01 Hodonín
Tel: 604 162 455
e-mail: milan.havlicek@seznam.cz

Příběh č.14: Omezení dostupnosti léčiv na základě objemu objednávek

Jako malá lékárna nemáme takové objemy objednávek, abychom odebírali od všech distributorů tolik, abychom dosáhli na výhodnější obchodní podmínky. Nelze ale odebírat jen od jednoho dodavatele, ne vždy má na skladě vše, co potřebujeme, některá léčiva ani neobchodují všichni. Primárně nás to znevýhodňuje na nákupní ceně za totožný lék od jednotlivých distributorů, sekundárně pak u obtížně dostupných přípravků, kterých je v poslední době nemalé množství. tzv. záznam, jakousi předobjednávku na takovýto lék nám poskytuje distributor na základě objemu veškerých objednávek, které u něj pravidelně činíme.

Bohužel, nemohu záznam využít ani pro lék, který užívá pacient dlouhodobě a přerušení užívání je pro něj rizikem zhoršení zdravotního stavu, na který mám recept, třeba i v množství 1ks, a tak pomoci pacientovi získat lék s častými výpadky dodávek do ČR v místě jeho bydliště. V posledních třech letech není způsob naší práce podobný snaze získat vstupenky na žádané divadelní představení žádnou výjimkou.

Přeci z principu shodného přístupu zdravotnictví pro všechny pacienty v naší republice, by každá lékárna by měla mít stejnou možnost objednat jakýkoliv lék, pokud ho v ní pacient poptává!

Proč bychom měli pacienta posílat jinam, když nejbližší lékárna je 7km daleko, navíc v jiném městě než pacient bydlí?

Jsme jediná lékárna ve městě s 3,5 tisíci obyvateli, je to snad přepych, když chceme pomáhat nemocným lidem, tak abychom jim zajistili jejich léky a oni mohli v klidu ležet doma v posteli a léčit se?

Mgr. Ludmila Szöllösová
Lékárna Klecany, s.r.o.
U školy 17
250 67 Klecany
Tel: 736536049
e-mail: szollos@tiscali.cz

Příběh č.15: Recepty z IKEMu v Chomutově

V roce 2020 (v době covidu) k nám do výdejny přišel pán s receptem z IKEMu. Bohužel názvy léků si již přesně nepamatuji. V té covidové době totiž lékaři nevyžadovali osobní návštěvy pacientů přímo u nich v ordinaci a pacientům posílali elektronicky e-Recepty. V tu dobu jsem telefonovala tedy výrobcům, kde mi bylo řečeno, že léky jdou z velkodistribuce přímo do IKEMu. Ostatním lékárnám je prý nedodávají.

U jedno z enzymatických přípravků byla velice ochotná paní ve firmě, která mi slíbila, že mi lék sežene, ale bude to trvat pár dní. Pacient ovšem potřeboval léky druhý den. Tuto situaci jsme tedy vyřešili v rámci sousedské výpomoci, abychom neporušili zákony ČR. Pacient s tím nakonec souhlasil a sousedi cestou do Prahy se v IKEM zastavili a léky pro našeho pacienta tam vyzvedli, a i když je od nás IKEM přes 100 km daleko a tuto cestu jim nikdo neproplatil. Toto jsme absolvovali bohužel ještě několikrát, aby náš pacient mohl být řádně léčen. Úplně zde pomíjím, že na zorganizování této akce jsme nevydělali ani 1Kč, podstatné pro nás bylo, že jsme pacientovi dokázali pomoci.

Právě tento enzymatický lék, který usnadňující trávení, je již pár let těžko dostupný. Přesto se nám ho vždy podařilo pro naše klienty sehnat. Proto si k nám pro něj jezdí i z 80km vzdáleného krajského města, protože ví, že ho vždy seženeme. Na konci roku 2024 jsem však zjistila, že tento lék lze objednat pouze do center a že se obvyčejným veřejným lékárnám nedodává. Připadá mi to hrozně nefér, protože přeci nemohou všichni pacienti chodit pouze do lékáren „klinických center“ jako je např. IKEM? Nevím, kam mají tedy „naši místní pacienti“ chodit, když my v okresním městě žádné toto centrum nemáme a jsou tu jen veřejné lékárny našeho typu. Díky bohu, jsem přes dlouholeté osobní vazby získala sympatie jednoho s pracovníků importéra tohoto léčiva a tím, je nám schopna tato firma (asi přes všeobecný zákaz) každý měsíc nám pár krabiček tohoto léčiva „podpultově“ posle. Mám pocit, že se vrací doba „socialismu“, kdy byly léky podpultové, podobně jako ostatní zboží...socialismus se nám po 30ti letech opět vrací ve „svých reálných hodnotách“.

Zásadně mi vadí mi i tzv. DTP kanály, kdy nám do lékárny sice léky pošlou, ale musíte si o to neustále speciálně zažádat. Pokud přijde pacient po třetí hodině, tak lék druhý den ráno nedostane, protože manager DTP skladu pracuje pouze do 15ti hodin. Nebo se nám také stalo, že jsem musela vyloženě nahánět odpovědného manažera, co tyto DTP limity měl na starost, protože bylo 22.12. a on byl na nějakém vánočním večírku. Pacient bohužel dotčené léky potřeboval druhý den a to esenciálně. Manažer však nebyl zdravotník, a žádná Hippokratova přísaha ho profesionálně nezavazovala, tak měl bohužel program večírku přednost před životem a zdravím pacienta. Některé výrobní firmy ani nedovolí lék vrátit, např. když objednáte špatnou sílu nebo pacient zemře, i když je tato možnost ze zákona a s léky bylo nakládáno dle řádných skladovacích podmínek.

V době, kdy právě limitované léky nejsou pro všechny je to velmi triskní.

RNDr. Eva Eisertová
Lékárna U českého lva
Chomutov
Tel: +420 474 629 088
E-mail: lekarna.cv@centrum.cz

Příběh č.16: Malá lékárna „jednokoňka“ - nemožnost objednání léčiv pro pacienty přímo lékařenským programem

Provozuji malou nezávislou lékárnu. Běžně objednávám léčiva pro mé pacienty přímo lékařským programem, občas využívám při nedostatku i tzv. objednávky do záznamu u nedostatkových léčiv.

V poslední době je však problém, že ani takto objednaná léčiva nedostanu, nejvíce tedy v poslední době telefonuji a přesto mi distributoři potřebné léky nedodají. Hlavním důvodem údajně je, že prý výrobce stanovil „nějaké limity“ o kterých mi nikdo nic nesdělil. Prakticky se to, ale odráží na nemocných pacientech, kdy např. požádám podle Rp. o dodávku 6 balení léku a dostanu jen 1 nebo 2 balení, následně opět objednávám a než mi z distribuce pošlou další balení, tak pacientovi propadne eRecept. Pacient je tak neoprávněně „potrestán“ a musí opět k lékaři si vyžádat nový recept.

Častým jevem je také to, že do mé malé lékárny je distribuován prakticky vždy lék v šarži s nejvyšší možnou cenou a tudíž i s nejvyšším doplatkem! Takže pokud lék vůbec pro pacienta včas seženu, pak mu jej ještě musím vydat za nejvyšší cenu. Příkladem je např. inzulin Trulicity 1,5mg, inj. 2x0,5ml, který nakoupím za 1000,92 Kč a s neuplatněnou plnou obchodní přírážkou (pouze 10%) jej mám v prodeji za 1101,01 Kč, což je doplatek pacienta 979,65 Kč (při úhradě pojišťovny 121,36 Kč). Jak může stejný lék dodat řetězcová lékárna zcela bez doplatku pro pacienta??? Jakou mají řetězce skutečnou nákupní cenu? Kde je cenová kontrola SÚKLu? Jak je toto kontrolováno a ve skutečnosti praktikováno v obchodním řetězci?

Vždy jsem žil v přesvědčení, že mají být dostupné všechny léky ve všech lékárnách bez zvyhodňování kohokoliv a kdekoliv a i z etických důvodů by přeci nemocní měli platit stejné doplatky.

Není čemu se divit, že malé lékárny nyní houfně zavírají. Často je to podníceno i tím, že i sám předepisující lékař směřuje pacienta přímo na řetězcovou lékárnu s doporučením „nějakých výhod“, na které nejsem schopen se obchodně dostat. To postupně logicky oslabuje menší lékárny, a tím jejich ekonomickou rentabilitu až zaniknou....

Neměl by mít pacient státem garantované všude stejné podmínky pro léčbu? Tak, aby cenu a dostupnost léčiva vůbec nemusel u lékárníka řešit a mohl se v klidu věnovat své léčbě a rychlému uzdravení?

V tomto systému jsou nemocní za rukojmí systému nefunkční regulace.

RNDr. Dušan Pochop
Lékárna Na Struze
Komenského 821
541 01 Trutnov
tel: 499 819 160
e-mail: nastruze@volny.cz

Příběh č.17: Nedostupnost přípravku Flutiform – ukázková komunikace s importérem léčiv

E-mailový dotaz lékárny na spol. MundiPharma ze dne 21.2.2025 7:14

Věc: Dostupnost Flutiform – dotaz z lékárny

Dobrý den,

píšu Vám z lékárny a mám dotaz na dostupnost přípravku Flutiform 259 inh.sprej.

Jak to momentálně vypadá s dostupností tohoto přípravku? Jsme lékárna vedle alergologické ambulance v Přerově a tudíž ho opravdu potřebujeme pro naše pacienty. Stále jej však u našich dodavatelů musíme žebrot. Napřed nám tvrdí, že nemají, pak po přemlouvání nám milostivě pustí 5-10 kusů.

Kdy tato situace skončí a budeme jej moct zcela normálně objednávat?

Děkuji za Vaše informace.

S pozdravem PharmDr.Lenka Šíroká

Lékárna U Zlatého hada, Přerov

Odpověď firmy – importéra ze dne 21.2.2025; 14:53:

Věc: RE: Dostupnost Flutiform – dotaz z lékárny

Dobry den,

liek Flutiform je od zakazu reexportu (vydane OOP) dostupnejsi v oveľa vacšej miere. Aj v súčasnosti vidím, že majú distributori na skladoch. Je možné, že v skladoch vo Vasej blízkosti nie je zrovna, ale bohužiaľ nemozeme diktovať distributom, komu majú predávať. Najlepšie bude, kde mi napíšete, u ktorých distributorov máte momentálne objednávku (jej číslo, a koľko kusov ktorej sily ste objednali a tiež Vase zákaznicke číslo u distributora. Ja ju preverím.

Zaroven by ma zaujímalo, cca . koľko kusov mesacne z jednotlivých sil by ste potrebovali na pokrytie potrieb Vasich pacientov?

Dakujem velmi pekne.

S pozdravom

Mgr. Kxxx Uxxxx

Commercial Manager SK/CZ

MUNDIPHARMA

Zde je typický příklad nedodávání určitých léčiv nám malým lékárnám. Přeci není možno tímto způsobem objednávat všech cca 200 nedostatkových léčiv, které mají soustavně na trhu výpadky?

To by jsem nedělala v lékárně nic jiného?

Proč se musím tímto způsobem „doprošovat“ pro dodávky relativně běžných léčiv pro naše pacienty?

Na SÚKL se vybízí jasný dotaz, zda-li vůbec reexporty kontroluje?

PharmDr. Lenka Šíroká
Lékárna U Zlatého hada
PharmDr. Jolana Šíroká s.r.o.
Čechova 41, 750 02 Přerov

tel: 603181749, 602788326
email: zlaty.had@seznam.cz

Příběh č.18: Nesrovnalosti úhrad léčiv s stejným obsahem účinné látky.

Každodenní pohled běžného lékárníka do objednávkového systému lékárny. Léčivo se stejným obsahem účinné látky a ve větším balení je několikanásobně levnější než léčivo se stejným obsahem účinné látky v menším balení.

Název	OC Praha	OC Praha	Cena s DPH	Snižená cena s DPH	Úhrada	Doplatek	NDSC	Objednat
Pregabalin Accord 150mg cps.dur.56	✓	✓	1 495,66		1 746,67	0,03	1 746,70	1
Pregabalin Accord 150mg cps.dur.84	✓	✓	2 346,69				2 620,00	1
Pregabalin Accord 75mg cps.dur.56	✓	✓	1 102,89		1 309,57	0,03	1 309,60	1
Pregabalin Accord 75mg cps.dur.84	✓	✓	1 737,83				1 964,40	1
Pregabalin Sandoz 150mg cps.dur.100	✓	✓	416,14		523,18 ¹⁾	0,02	523,20	1
Pregabalin Sandoz 150mg cps.dur.56	✓	✓	1 495,67		1 746,67	0,03	1 746,70	1
Pregabalin Sandoz 300mg cps.dur.100	✓	✓	871,05		1 046,35	0,05	1 046,40	1
Pregabalin Sandoz 300mg cps.dur.56	✓	✓	3 076,46		3 493,19	0,01	3 493,20	1
Pregabalin Sandoz 75mg cps.dur.100	✓	✓	203,53		261,60	bez dopl.	261,60	1
Pregabalin Sandoz 75mg cps.dur.56	✓	✓	1 102,91		1 309,57	0,03	1 309,60	1
Pregabalin STADA AG 150mg cps.dur.56	✓	✓	228,44		292,98	0,02	293,00	1
Pregabalin Teva 150mg cps.dur.100	✓	✓	416,14		523,18	0,02	523,20	1
Pregabalin Teva 150mg cps.dur.56	✓	✓	228,44		292,98	0,02	293,00	1
Pregabalin Teva 150mg cps.dur.60	✓	✓	250,94				313,90	1
Pregabalin Teva 75mg cps.dur.100	✓	✓	203,53		261,60	bez dopl.	261,60	1
Pregabalin Teva 75mg cps.dur.60	✓	✓	124,47				157,00	1
Pregabalin Teva 75mg cps.dur.90	✓	✓	186,83				235,40	1
Pregabalin Zentiva 150mg cps.dur.56 II	✓	✓	1 495,67		1 746,67	0,03	1 746,70	1
Pregabalin Zentiva 300mg cps.dur.56 II	✓	✓	3 076,46		3 493,19	0,01	3 493,20	1

1) Úhrada ze zdravotního pojištění je vázána na způsob poskytnutého ošetření - ambulantní či za hospitalizace, dále může být koncentrována pouze do vybraných zdravotnických zařízení.

Obdobně je to u účinné látky phenoxymethylpenicilin:

- Běžný registrovaný přípravek OSPEN 0,75MIU 60ML SUS POR má úhradu ZP = **25,52 Kč**
- Ekvivalentní přípravek z mimoř.dovozu má úhradu: Phemoxymethylpenicilin EQL 60ML SUS POR má úhradu ZP = **308,00 Kč**

Přípravky jsou to terapeuticky ekvivalentní, zaměnitelné – otázky je, pokud by úhrada cena OSPENU nebyla ve stejné výši jako u přípravku firmy EQL zda-li by nebyl běžně dostupným léčivem?

Jaká je tedy reálná cena léčiv stanovená na českém trhu!

Jak je možné, že úhrada z veřejného zdravotního pojištění nezohledňuje u zcela běžných léčiv úhradu vztaženou k obsahu účinné látky?

Umožňuje regulátor tímto způsobem „tunelování“ zdravotních pojišťoven?

Umožňuje regulátor tímto „nadstandardní zisky“ u vertikálně propojených poskytovatelů zdravotních služeb?

PharmDr. Lucie Nedopilová
Lékárna U bílého lva, Osadní 486, Kamenice, okr. Praha východ
tel. 777 268 323
email: nedopilova@ubileholva.cz

tento materiál vydal:

Vaši Lékárnici CZ zájmový spolek
© autoři článků 2024
www.vasilekarnici.cz